

PEADIREKTORI ASETÄITJA

OTSUS

30.06.2006.a nr 31-KO

Koondumisele nr 15/2006 Aktsiaselts Tallink Grupp / Silja Oy Ab loa andmine

Koondumine

12.06.2006.a esitas Aktsiaseltsi Tallink Grupp esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid Silja Holdings Limited, Sea Containers Ltd., Aktsiaselts Tallink Scandinavian ja Aktsiaselts Tallink Grupp 11.06.2006.a lepingu (edaspidi Leping) kõigi Silja Oy Ab aktsiate müügiks. Lepingust tulenevalt omandab Aktsiaselts Tallink Grupp kõik Silja Oy Ab aktsiad.

Tehingu tulemusena omandab Aktsiaselts Tallink Grupp valitseva mõju Silja Oy Ab üle konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses, ning antud juhul on tegemist koondumisega konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 19 lg 1 p 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 12.06.2006.a ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes "Ametlikud Teadaanded". Konkurentsiamet esitas 13.06.2006.a kirjaga 2.1-01/474 teabenõuded Tallinki konkurentidele selgitamaks olukorda reisijate ja kauba laevaveoteenuste kaubaturul.

Koondumise osalised

KonkS § 20 punktide 2 ja 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kes omandab valitseva mõju teise ettevõtja üle, ning ettevõtja, kelle üle valitsev mõju omandatakse. Koondumise osalisteks on seega Aktsiaselts Tallink Grupp (edaspidi Tallink) ja Silja Oy Ab (edaspidi Silja).

Tallink on Eestis registreeritud äriühing, kelle 100%-liseks tütarettevõtjaks on Aktsiaselts Tallink Scandinavian. Tallink on üks suuremaid Läänemere põhjaosas tegutsevaid laevaoperaatoreid. Tallink pakub nii reisijate kui kauba laevaveoteenuseid, sealhulgas kiirlaeva teenuseid. Hetkel opereerib Tallink 14 alusega 6 liinil. 2004/2005 aastal vedas Tallink rohkem kui 3,2 miljonit reisijat ja umbes 130 000 ühikut kaupa.

Silja on Soomes registreeritud äriühing, kes on Silja Holdings Limited 100%-line tütarettevõtja. Silja Holdings Limited on omakorda Sea Containers Ltd. 100%-line tütarettevõtja. Silja on Soome laevaoperaator, kes kuulub Sea Containers'i reisijate ja kaubaveo divisjoni ning tegeleb nii reisijate kui kauba laevaveoteenuste osutamisega Läänemerel. Silja äritegevus toimub Eestis tema 100% tütarettevõtja Silja Line Eesti AS kaudu.

Õiguslik hinnang

Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta ülemaailmsed käibed kokku ületavad 500 miljonit krooni ja vähemalt kahe koondumise osalise ülemaailmne käive ületab kummalgi 100 miljonit krooni ning ettevõtja või tema osa, kelle üle omandatakse valitsev mõju, äritegevus toimub Eestis.

Ettevõtjate 2005.a ülemaailmne käive kokku oli üle 500 miljoni krooni ja koondumise osaliste käive eraldi ületas kummalgi nimetatud perioodil 100 miljonit krooni. Silja äritegevus toimub Eestis Silja Line Eesti AS kaudu, mistõttu kuulub nimetatud koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Tallink ja Silja tegelevad Läänemerel laevandusega. Mõlemad äriühingud osutavad nii reisijateveo kui kaubaveo teenuseid.

Tallink sõidab Soome ja Eesti, Rootsi ja Eesti, Rootsi ja Läti ning Soome ja Saksamaa vahel. Tallinkil on 9 reisiparvlaeva, millega ta osutab nii reisijate- kui kaubaveo teenust eelnimetatud liinidel, 3 kiir-laeva (Tallink AutoExpress 2, Tallink AutoExpress 3 ja Tallink AutoExpress 4), millega pakub jäävabadel perioodidel reisijateveo teenust Helsingi-Tallinn liinil ja 2 ro-ro (*roll-on/roll-off*) kaubalaeva Kapellskär-Paldiski ja Helsingi-Tallinn liinil.

Silja sõidab Soome ja Rootsi vahel. Siljal on 4 reisiparvlaeva, millega ta osutab nimetatud liinil nii reisijate- kui kaubaveo teenust lisaks kahele kaubalaevale. Soome ja Eesti vahel on sõitnud Silja 4 laevaga SuperSeaCat Three, SuperSeaCat Four, Silja Opera ja Finnjet, millest kaks viimast on ettevõtjal kavas võõrandada enne käesoleva tehingu lõpuleviimist. Silja kiir-laevad SuperSeaCat Three ja SuperSeaCat Four on Sea Containers tütarettevõtja Hoverspeed Italia Srl omandis ja neid käesoleva tehingu käigus Tallinkile üle ei anta. Seega ei omanda Tallink antud koondumise raames Silja poolt opereeritavat Helsingi ja Tallinna vahelist liini puudutatavat laevandusettevõtet, mis võõrandatakse Sea Containers Ltd tütarettevõtjale Sea Containers Estonia Ltd, kes jätkab nimetatud liinil opereerimist eraldi ettevõtjana.

Kaubaveo teenuse osutamisel võib eristada liinivedusid ja erivedusid. Liiniveod hõlmavad korrapäraste ja regulaarsete teenuste pakkumist kõigile kaubasaatjatele sõltumata spetsiifilisest nõudlusest. Samas erivedude korral sõlmivad vedajad pikaajalised lepingud ühe või mitme kaubasaatjaga ja pakuvad selliseid eriteenuseid regulaarselt, kuid ennekõike prahilepingute või teeninduslepingute alusel. Tallink ja Silja erivedudega ei tegele, mistõttu antud kaubaturu edasine käsitus ei ole vajalik. Mõlemad koondumise osalised pakuvad Läänemeresel kaupade liinivedusid ro-ro laevadega ja suurem osa kaubaveost toimub samadel laevadel, millel reisijate vedugi.

Reisijateveo teenuse puhul võib eristada turismireisijaid ja ärireisijaid, kuna ärireisijad hindavad kiirust, mugavust ja reiside sagedust, aga turismireisijad panevad rohkem rõhku hinnale. Seoses eeltooduga võib ärireisijate puhul olla asendavaks transporditeenuseks ka näiteks lennuliiklus. Konkurentsiameti poolt läbiviidud turuanalüüsist selgub, et lisaks eelnimetatule võib reisijateveo teenust jagada ka vastavalt kruisid ja liinireisid. Liinireiside puhul on oluline reisi sihtkoht, kruisi puhul aga selle kestvus.

Kuna Tallink ja Silja tegelevad mõlemad nii reisijate- kui kaubaveo teenuse osutamisega Läänemeresel, kusjuures kaubavedu toimub suures osas ka reisiparvlaevadega, ei ole antud koondumise puhul vajalik piiritleda eraldi reisijate- ja kaubaveo teenuste kaubaturge.

Tallinki ja Silja reisijate- ja kaubaveo teenuse kaubaturu geograafilisel määratlemisel on arvesse võetud koondumise osaliste poolt pakutud turumääratlusi, konkurentide seisukohti ja ka Euroopa Komisjoni poolt kasutatavaid turumääratlusi. Koondumise osalised on Euroopa Komisjoni praktika eeskujul piiritletud reisijate- ja kaubaveo teenuse kaubaturgu laiemalt lähtudes riikidevahelisest (näiteks Tallinki puhul Eesti-Soome ja Silja puhul Soome-Rootsi) kaubaturust, aga ka kitsamalt liinidega ehk „lähtepunkt/sihtpunkt” (näiteks Tallinki puhul Helsingi-Tallinn ja Silja puhul Helsingi-Stokholm) põhimõttest tulenevalt. Konkurentidele saadetud teabenõuete vastustest selgub, et antud koondumise puhul on geograafiliseks kaubaturuks siiski liinid, kuna omavahel konkureerivad need ettevõtjad, kes kasutavad opereerimiseks sama liini. Kuna Tallink ja Silja ei tegutse kattuvatel liinidel, ega ka laiemalt piiritledes samade riikide vahel, ei ole antud juhul kaubaturu täpsem piiritlemine vajalik.

Lähtudes eeltoodust ei kattu koondumise osaliste tegevused Eestis, mistõttu antud koondumise puhul mõjutatud kaubaturud puuduvad. Seega ei too nimetatud koondumine kaasa muudatusi kaubaturu struktuuris ning kaubaturu täpne piiritlemine ei ole käesoleva koondumise puhul vajalik.

Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 2 kohaselt keelab Konkurentsiameti peadirektor või tema asetäitja koondumise, kui see võib tekitada või tugevdada turgu valitsevat seisundit, mis oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul.

KonkS § 13 lg 1 järgi on turguvalitsev ettevõtja, kellele kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest või kelle positsioon võimaldab tal sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest.

Konkurentsiameti teabenõuetele, analüüsimaks konkurentsivalukorda reisijate- ja kaubaveo teenuse kaubaturul, vastasid enamus konkurendid, et nimetatud koondumine ei too antud kaubaturul kaasa konkurentsivalukustumist ulatuses, mistõttu tuleks koondumine keelata. Kolm konkurenti viitasid oma vastustes probleemile kiir-laevade liikluses Helsingi-Tallinn liinil, kus väideti Tallinki turuosa olulist kasvu, asetades konkurendid sellega tugeva konkurentsivalukurve alla. Käesoleval juhul kiir-laevadega seonduv konkurentsivalukurve ei tekita, kuna Helsingi-Tallinn liinil opereerivad Silja laevandusettevõtet Tallinkile ei võõrandata. Sea Containers Ltd annab kontsernisese ümberkorralduse raames Helsingi-Tallinn liin opereerimiseks oma tütarettevõtjale Sea Containers Estonia Ltd, kes tulenevalt lepingutest on kinnitanud oma otsust jätkata kõnealoleval liinil kahe kiir-laevaga ning sellega seotud teenused võimalikult ruttu Siljast eraldada, mis võimaldab tal jätkata iseseisva ettevõtjana ning Tallinki konkurendina. Sea Containers Ltd omab piisavalt kogemust kiir-laevaliikluse korraldamisel, kuna opereerib hetkel kiir-laevaliiklust Vahemerel ning on opereerinud kiir-laevadega („Hoverspeed” kaubamärgi all) ka Inglise kanalil.

Kuna Eestis puuduvad antud koondumise poolt mõjutatud kaubaturud, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, ei tekita koondumine kaubaturgude horisontaalseid kattuvusi ega vertikaalseid seoseid majandus- ja kommunikatsiooniministri 06.11.2002.a määruse nr 3 § 7 lg 3 sätestatud viisil. Koondumise tulemusel ei muutu konkurentsivalukord ega kaubaturu struktuur, seega ei tekita ega tugevda koondumine nimetatud kaubaturgudel turgu valitsevat seisundit ning käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 2 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise, ei esine.

Koondumisega seotud konkurentsivalukirangud

Konkurentsiamet on seisukohal, et Silja Helsingi ja Tallinna vahelist liini puudutavas laevandusettevõtte müügilepingus „*Business Sale Agreement*” ja teeninduslepingus „*Management Services Agreement*” nii Müüja poolt võetavad kohustused seoses Silja Helsingi-Tallinn liinil opereeritava SuperSeaCat ettevõtte firmaväärtuse ülemineku korraldamisel Sea Containers Estonia Ltd.-le, kui Müüja suhtes sätestatud konkurentsivalukiranguid võib lugeda koondumisega otseselt seotuks ja selle jõustamiseks vajalikuks, kuna sellega tagatakse omandatava vara väärtuse säilimine nende üleminekul müüjalt ostjale.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1

Otsustan:

Anda luba Aktsiaselts Tallink Grupp / Silja Oy Ab koondumisele, sealhulgas konkurentsivalukirangule.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

Aini Proos